

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра Економіки підприємств, бізнес-адміністрування та
регіонального розвитку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
економіки і підприємництва
(Соловйов О.В.)
2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1.6 Економічна діагностика

галузь знань 0305 Економіка та підприємництво
напрямок підготовки 6.030504 Економіка підприємств
спеціальність 7.03050401 Економіка підприємства
факультет економіки і підприємництва

Робоча програма з дисципліни «Економічна діагностика» для студентів за напрямом підготовки 6.030504 Економіка підприємств за спеціальністю 7.03050401 - «Економіка підприємства».

Розробники: доцент кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку Єсіна В.О.

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку.

Протокол від «29» серпня 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри _____ (Димченко О.В.)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ

(Тригубенко І.В.) «28» 11 2014 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		1 (5)-й	2 (6)-й
		Семестр(и)	
		1 (10)-й	2 (11)-й
Загальна кількість годин – 108	Галузь знань: 0305 Економіка та підприємництво Напрямок підготовки: 6.030504 Економіка підприємства	Лекції, год.:	
Модулів – 1		18	4
		Практичні, семінарські, год.:	
Змістових модулів (ЗМ) – 2		18	6
		Лабораторні, год.:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 10-й сем. – 4 ; самостійної роботи студента – 10-й сем. - 4 Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ): Контрольна робота	Спеціальність 7.03050401 Економіка підприємства Спеціалізації: Економіка підприємства міського господарства; Економіка будівельних підприємств. Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Самостійна робота, год.:	
		72	98
		Індивідуальні завдання:	
		18	18
		Вид контролю:	
		екз.	екз.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 34 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Економічна діагностика» полягає у оволодінні теоретичними знаннями й набутті практичних навичок використання математичного апарату та інструментарію економічної діагностики для визначення стану підприємства та його місце в конкурентному середовищі.

Завдання дисципліни «Економічна діагностика» є розрахунок та ґрунтовний аналіз окремих параметрів діяльності підприємства та його підрозділів; оцінювати склад, структуру, динаміку, взаємозв'язки економічних складових підприємства, оцінювати ступінь здійснення ефективного управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- знати сутність, предмет і завдання економічної діагностики;
- знати методики та методологію проведення економічної діагностики підприємств-конкурентів;
- знати економічну сутність економічних показників діяльності підприємства;
- знати специфічні питання економічної діагностики;
- знати основи системного підходу до аналізу на підприємствах міського господарства.

вміти:

- вміти здійснювати обчислення показників діяльності підприємств;
- розуміти роль і місце економічної діагностики в системі фінансово-економічних відносин;
- використовувати основні економічні закони у професійної діяльності.

мати компетентності:

- аналізувати результати діяльності і робити науково-обґрунтовані висновки;
- проводити діагностику конкурентного середовища підприємства;
- робити аналіз стратегічного планування на підприємствах;
- використовувати різні підходи для прогнозування розвитку підприємства.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Економічна діагностика

Змістовий модуль 1. Діагностика як інструмент забезпечення ефективного функціонування і розвитку підприємства у конкурентному середовищі

Тема 1.1. Предмет і завдання дисципліни «Економічна діагностика».

Поняття, сутність і види економічної діагностики діяльності суб'єктів господарювання. Основні підходи до аналізу фінансових звітів підприємств. Загальні принципи діагностики. Система діагностики. Інструментарій економічної діагностики.

Тема 1.2. Діагностика конкурентного середовища підприємства.

Методичні особливості проведення діагностики галузі. Діагностика сил конкуренції. Оцінка конкурентних позицій підприємств – основних суперників. Оцінка перспектив розвитку галузі.

Тема 1.3. Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів.

Порівняльна діагностика конкурентоспроможності підприємств-суперників. Процедура оцінки конкурентоспроможності. Оцінка конкурентоспроможності підприємств-конкурентів на окремих ринках.

Тема 1.4. Діагностика конкурентоспроможності підприємства.

Конкурентоспроможність підприємства: сутність, проблеми визначення й оцінки. Конкурентний статус підприємства, його оцінки. SWOT-аналіз підприємства.

Тема 1.5. Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства.

Конкурентоспроможність продукції: сутність і особливості оцінки. Процедура оцінки конкурентоспроможності промислової продукції. Зведена оцінка конкурентоспроможності продукції і конкурентоспроможності підприємства.

Тема 1.6. Діагностика майна і ринкова цінність підприємства.

Підприємство як майновий комплекс. Справжня економічна вартість підприємства як цілісного майнового комплексу. Гудвіл і його оцінка. методи оцінки майна.

Змістовий модуль 2. Діагностика потенціалу підприємства та оцінка його стану.

Тема 2.1. Управлінська діагностика.

Сутність управлінської діагностики та організація її проведення. Діагностика структури управління та якості управлінських рішень. Оцінка зв'язків підприємства із зовнішнім середовищем. Оцінка загальних результатів діяльності підприємства.

Тема 2.2. Діагностика виробничого потенціалу підприємства.

Методичні підходи до оцінки потенціалу підприємства. Гнучкість виробничої системи та її діагностика. Оцінка техніко-організаційного рівня стабільного виробництва.

Тема 2.3. Фінансова діагностика.

Основні моделі фінансової діагностики, їх характеристика. Система показників фінансового стану підприємства. Інтегрована оцінка фінансового стану підприємства.

Тема 2.4. Діагностика економічної безпеки підприємства.

Вивчення рівня економічної безпеки. Дослідження факторів, що обумовлюють рівень економічної безпеки. Традиційна система забезпечення економічної безпеки підприємства. Види ризиків в умовах оцінки економічної безпеки. Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки.

Тема 2.5. Діагностика економічної культури підприємства.

Економічна культура підприємства й особливості її діагностики. Якісний аналіз методів та інструментарію планування, обліку і контролю на підприємстві. Обґрунтованість управлінських рішень, їх оцінка.

4. Структура навчальної дисципліни «Економічна діагностика»

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Економічна діагностика										
Змістовий модуль 1. Діагностика як інструмент забезпечення ефективного функціонування і розвитку підприємства у конкурентному середовищі										
Тема 1.1.	6	1	-	1	4	6,8	0,3	-	0,5	6
Тема 1.2.	6	1	-	1	4	6,8	0,3	-	0,5	6
Тема 1.3.	9	2	-	2	5	7,8	0,3	-	0,5	7
Тема 1.4.	9	2	-	2	5	7,9	0,4	-	0,5	7
Тема 1.5.	9	2	-	2	5	7,9	0,4	-	0,5	7
Тема 1.6.	6	1	-	1	4	7,8	0,3	-	0,5	7
Разом за ЗМ 1.1	45	9	-	9	27	45	2	-	3	40
Змістовий модуль 2. Діагностика потенціалу підприємства та оцінка його стану.										
Тема 2.1.	8	1	-	1	6	9	0,4	-	0,6	8
Тема 2.2.	11	3	-	3	5	9	0,4	-	0,6	8
Тема 2.3.	12	3	-	3	6	9	0,4	-	0,6	8
Тема 2.4.	7	1	-	1	5	9	0,4	-	0,6	8
Тема 2.5.	7	1	-	1	5	9	0,4	-	0,6	8
Разом за ЗМ 1.2	45	9	-	9	27	45	2	-	3	40
Усього годин М1	90	18	-	18	54	90	4	-	6	80
Контрольна робота	18	-	-	-	18	18	-	-	-	18
Разом за дисципліною	108	18	-	18	72	108	4	-	6	98

5. Теми семінарських занять Семінарські заняття програмою не передбачені

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет і завдання дисципліни «Економічна діагностика».	1	0,5
2	Діагностика конкурентного середовища підприємства.	1	0,5
3	Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів.	2	0,5
4	Діагностика конкурентоспроможності підприємства.	2	0,5
5	Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства.	2	0,5
6	Діагностика майна і ринкова цінність підприємства.	1	0,5
7	Управлінська діагностика.	1	0,6
8	Діагностика виробничого потенціалу підприємства.	3	0,6
9	Фінансова діагностика.	3	0,6
10	Діагностика економічної безпеки підприємства.	1	0,6
11	Діагностика економічної культури підприємства.	1	0,6
	Разом	18	6

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1			
1.	Вивчення додаткового матеріалу за дисципліною	44	70
2.	Підготовка до контрольних заходів	10	10
3	Розрахунок індивідуального завдання – контрольної роботи	18	18
	Разом за дисципліною	72	98

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Контрольна робота – 18 години.

Контрольна робота виконується згідно із методичними вказівками до виконання контрольної роботи з дисципліни «Економічна діагностика» (для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання спеціальності 7.030504 - «Економіка підприємства»).

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язок задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

11. Методи контролю

Контрольні роботи. Тестування. Практична перевірка умінь і навичок зокрема щодо визначення основних показників планування елементів виробничої діяльності підприємства. Розв'язок задач. Тестові завдання для поточного контролю. Екзаменаційні завдання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
ЗМ 1							ЗМ 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	IЗ (КР)	30%	100%
25							25							20		
70%																

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	F _x
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

13. Методичне забезпечення

1. Глухарев С.М. Конспект лекцій з дисципліни «Економічна діагностика» (для студентів 4 курсу денної і 5 курсу заочної форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства») / С.М. Глухарев; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 75 с.
2. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни “Економічна діагностика” (для студентів 5 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 7.03050401, 8.03050401 – “Економіка підприємства”) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С. В. Дворкін, І. В. Покуца. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 19 с.
3. Методичні вказівки до виконання практичних і самостійних робіт студентів із дисципліни «Економічна діагностика» (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форми навчання за спеціальністю 7.03050401 «Економіка підприємства») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С. М. Глухарев. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 30 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Васина А.А. Финансовая диагностика и оценка проектов / Васина А.А. – СПб.: Питер, 2004. – 448 с.
2. Глазов М.М. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебник для студентов ВУЗов. / Глазов М.М. – СПб.: Анд-реевский изд. дом, 2006. – 448 с.
3. Гетьман О.О. Економічна діагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Гетьман О.О., Шаповал В.М. – Київ, Центр навчальної літератури, 2007. – 307 с.

4. Швиданенко Г.О. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства: Монографія / Швиданенко Г.О., Олексюк О.І. – К.: КНЕУ, 2002. – 192 с.

Допоміжна

1. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання: Навчальний посібник. / Герасимчук В.Г. – К.: КНЕУ, 2000. – 360 с.
2. Грунин О. А. Экономическая безопасность организации. – СПб: Питер, 2002. – 160 с.
3. Забродский В.А. Диагностика финансовой устойчивости функционирования производственно-экономических систем / В.А. Забродский. Н. А. Кизим. – Харьков: Бизнес-Информ, 2000. – 108 с.
4. Иванов Ю.Б. Конкурентоспособность предприятия: оценка, диагностика, стратегия / Ю. Б. Иванов, А. Н. Тищенко, Н. А. Дробитько, О. С Абрамова. – Харьков: Изд. ХНЭУ, 2004. – 256 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського: [офіційний сайт]. Режим доступу: [http:// www.nbuv.gov.ua/](http://www.nbuv.gov.ua/) (дата звернення 06.10.2014). – Назва з екрана.
3. Верховна Рада України. Законодавча база [офіційний сайт]. Режим доступу: <http://www.iportal.rada.gov.ua/> (дата звернення 06.09.2014). – Назва з екрана.
4. Журнал „Економіка України”

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни Економічна діагностика .
(назва)

за спеціальністю 7.03050401 Економіка підприємства
(залишіть потрібне)

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року